

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γ ρ α φ ε ῖ ο ν τῆς

Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἄπασι τοῖς κ.κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτώημερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα

εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν
Κ^α ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρῶν γράφα δημοσιεύμενα ἢ μὴ δὲ ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμοντῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶν εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσιν γραμματοσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ ποίησις τῆς τιμῆς. — Ἡ Μάγδα (ἀπὸ τὰ διηγήματα τοῦ Πατερνόστρου· μετάφρασις δὸς Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Ἀπὸ τὸ ταξεῖδι μου· ἡ Βενετία Γ'. — Τὸ Φθινόπωρον : ὁ Σεπτέμβριος (ὑπὸ δὸς Μαρίας Πινέλη). — Συρμοὶ τῆς ἐποχῆς (ὑπὸ Παρισινή). — Παντοτεινὴ ἀγάπη. — Εἰς τί νὰ ἀσχολούμεθα. — Ἀλληλογραφία. Συναγαί. Ἐπιφυλλίς : Ὁ νέος Ραββί (μετάφρασις δὸς Μ. Πινέλη).

Ἡ ΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ

Ἡ ποίησις τῆς βελόνης, ἢ μᾶλλον ἡ ποίησις τῆς ἐργασίας συνδέεται στενότερα μὲ τὴν ποίησιν τῆς τιμῆς. Αἱ ἐργαζόμεναι γυναῖκες, αἱ γυναῖκες, αἱ ὅποσαι ἀπασχολοῦν τὸν νοῦν τῶν καὶ τὰ χεῖρά τῶν εἰς κᾶτι σκόπιμον καὶ πολύτιμον καὶ ὠραῖον διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν περὶ αὐτάς, καλλιεργοῦν ταυτοχρόνως καὶ ἀσυνειδήτως τὴν ποίησιν καὶ τὴν ἱερότητα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς.

Βεβαίως ὑπάρχουν περιστάσεις καὶ βιωτικαὶ συνθήκαι καὶ ὅροι ζωῆς, οἱ ὅποιοι ἀποκλείουν διὰ παντός τὴν εὐτυχίαν αὐτήν, καὶ οἱ ὅποιοι καθιστοῦν ἄγονον πᾶσαν εὐγενῆ προσπάθειαν καὶ μάταιον κάθε ἀγῶνα τῆς γυναικός.

Γεβχίως ἡ ποίησις καὶ ἡ ἱερότης τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς δὲν ἔχει θεματοφύλακα μόνον τὴν γυναῖκα, ἀλλ' οὔτε ἐξαρτάται ἀπὸ τὰ σιδηροδεμένα χεῖρα αὐτῆς νὰ κρατῆ καθλωμένην εἰς τὸ ἱερόν τῆς Ἐστίος τὴν θεότητα αὐτήν, ὅταν οἱ ἄνδρες, οἱ θεμελιωταὶ καὶ θεσπιστὰ τῶν οἰκιακῶν νόμων μολύνουν τὸ ἱερόν τῆς καὶ ἀσεβοῦν πρὸς τοὺς νόμους τῆς.

Βεβαίως αἱ γυναῖκες, αἱ ὅποσαι δὲν εἶνε πλέον νευρὸσπαστα καὶ δὲν εἶνε μόνον μηχαναὶ πρὸς ἀναπαραγωγὴν δὲν ἐπιδιώκουν σήμερον πλέον τὸ ὄνειρον αὐτὸ τῆς εὐτυχίας μὲ τὸν φετιχισμόν, μὲ τὸν ὅποιον τὸ ἐπεδίωκαν αἱ γυναῖκες τοῦ γυναικωνίου καὶ αἱ γυναῖκες τῆς Γραφῆς.

Καὶ βεβαίως δὲν ἀρκεῖ πλέον πρὸς αὐτάς μόνον ἡ ἀγάπη τῆς ἐργασίας καὶ ὁ νόμος τῆς ὑποτακῆς, ὅπως μεταβάλλονται εἰς Ἐστιδάς ἀγνάς, αἱ ὅποσαι νὰ διατηροῦν ἀσβεστον καὶ ἱερόν καὶ ὠραῖον τὸ πῦρ τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς, ὅταν, κατὰ τοὺς νόμους καὶ κατὰ τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ζωῆς, ὁ ἀνὴρ ὀφείλῃ ὅσον καὶ ἡ γυνή, νὰ συνδαυλίξῃ τὴν φλόγα του καὶ νὰ ἐνδυναμόνῃ τὸ θάλας του.

Ἄλλ' ὅμως δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι ἐὰν αἱ σημεριναὶ γυναῖκες ἦσαν ἀφωσιωμέναι περισσότερο εἰς τὸν νόμον τῆς ἐργασίας, ἐὰν ἠσκούντο ἀπὸ τῆς μικρῆς τῶν ἡλικίας φανατικώτερα κᾶπως εἰς αὐτήν, ἐὰν ἐσυνείθιζαν εἰς τὴν ἰδέαν, ὅτι τὰ χεῖρα ἐπλάσθησαν διὰ νὰ ὑπηρετοῦν τὸ σῶμα καὶ ὁ νοῦς διὰ νὰ διευθύνῃ καὶ ἐκεῖνο καὶ αὐτά, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι θὰ ἐγίνοντο εὐτυχέστεραι ἀπὸ ὅ,τι εἶνε, ὅτι θὰ ἐγίνοντο ποιητικώτεραι καὶ δημιουργικώτεραι καὶ ὅτι θὰ ἐξησφάλιζον, δι' ἑαυτάς τουλάχιστον, τὸ σέβας καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἰδίαν ἡσυχίαν.

Θὰ κατάρθωναν δὲ τότε σιγά, σιγά καὶ μὲ τὸν καιρὸν νὰ ἐπιβληθοῦν πραγματικῶς, νὰ γίνωσι ἀπαραίτητοι παράγοντες μιᾶς νέας ζωῆς, βασιζομένης εἰς περισσότερο ἀληθεῖαν καὶ εἰς λογικώτεραν οἰκογενειακὴν καὶ κοινωνικὴν δικαιοσύνην.

Ἡ ἐργασία ἀφυπνίζει τὸν νοῦν, ἐνδυναμόνει τὴν κρίσιν, τονώνει τὸ σῶμα καὶ τοὺς μῦς. Αἱ γυναῖκες τοῦ παρελθόντος, ἐὰν εἶχαν κλειστὴν τὴν διάνοιαν εἰς τὸ φῶς τοῦ πνεύματος, εἶχαν ὅμως τὰ σώματα ἰσχυρά, καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς κορμοὶ δένδρων ὠραίων, γονίμων καὶ καρποφόρων.

Αἱ σημεριναὶ γυναῖκες, αἱ ὅποσαι ἔχουν ἀνοικτάς τὰς θυρίδας τοῦ νοῦ πρὸς τὸ φῶς, ἔπρεπε νὰ ἔχουν καταστῆ κᾶτι περισσότερο καὶ κᾶτι καλλίτερον ἀπὸ τὰς γυναῖκας τοῦ παρελθόντος. Ἐπῆρπεν ἡ σκιά τῶν νὰ εἶναι ὀροσερωτέρα

και τὰ ἄνθη, τὰ ὁποῖα θὰ ἐφύτρωναν ὑπ' αὐτὴν νὰ εἶναι ποιητικώτερα καὶ ἀρωματικώτερα.

Πλασμέναι ἐκ φύσεως ὄχι ἀπὸ βόρβορον καὶ πηλόν, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἐξιδανικευμένην πλέον καὶ ἐμψυχωμένην ὕλην, ἔπρεπε νὰ ἴστανται ὑψηλότερα, νὰ ζοῦν εἰς ἀέρα πλέον ἀγνόν, νὰ ἐμπνέουν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν λατρείαν πρὸς εὐγενῆ ἰδεώδη.

Ἐὰν πρὸς αὐτὰς στρέφεται κάθε ποίησις τῆς ζωῆς καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἐμψυχώνεται κάθε λατρεία τοῦ ὠραίου, ἐὰν τὸ ἀπόλυτον κάλλος μόνον ὑπὸ τὴν μορφήν γυναικὸς ἐθεοποιήθη καὶ ὁ ἀγνότερος λιθανωτὸς τῆς ζωῆς μόνον εἰς τὸν βωμὸν τῆς γυναικὸς ἐσκόρπισε τὰ μῦθρά του, τοῦτο οφείλεται εἰς τὴν ἀνεγνωρισμένην καὶ μεγάλην ἀλήθειαν, ὅτι ἡ γυνὴ εἶναι ὁ ἄξων περὶ τὸν ὁποῖον περυγίζει καὶ θὰ περυγίζη πάντοτε τὸ ὄνειρον τῆς εὐτυχίας τοῦ παντός.

Διατὶ λοιπὸν αἱ γυναῖκες νὰ μὴ φιλοδοξοῦν πλέον νὰ μένουν τὸ ὄνειρον αὐτό; Διατὶ νὰ μὴ ἀγωνίζονται καὶ νὰ μὴ ἀσχολῶνται εἰς τὸ νὰ ἐξιδανικεύουν τὴν ζωὴν, ἐξαγνίζουσαι τὸ περιβάλλον μετὰ τὴν ποίησιν μιᾶς ἐργασίας, ὄχι πλέον δουλικῆς καὶ χειρωνακτικῆς, ὅπως ἦτο ἡ ἐργασία τοῦ παρελθόντος, ἀλλὰ λογικῆς, καλλιτεχνικῆς, ὠραίας, διαθετουσῆς ἀρμονικῶς καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν ψυχὴν; Ὁ πολιτισμὸς δὲν εἶνε βεβαίως λέξις κενὴ ἐννοίας, ἀλλ' οὔτε ὅπως τὸν κατηντήσαμεν, οφείλει νὰ σημαίῃ γενικὴν ἐκτροχίασιν. Ὁ πολιτισμὸς κατόρθωσε τὸ μέγα κατόρθωμα νὰ καταστήσῃ τὴν ζωὴν ὠραίαν καὶ εὐγενεστέραν, τὸν ἄνθρωπον τὸν σημερινὸν πνευματικώτερον καὶ μάλλον ἰδανικόν, τὴν κοινωνίαν ἡμερωτέραν καὶ ποιητικώτεραν.

Τὰ σπύτια μας, χάρις εἰς τὸν πολιτισμὸν, δὲν εἶναι πλέον αἱ τρωγλαὶ καὶ αἱ καλύβαι τῶν παλαιῶν, ἀλλ' οὔτε τὰ ἄσχημα καὶ χυδαῖα οἰκήματα τῶν πατέρων μας· ἀλλὰ δι' αὐτὸ καὶ ἡ ἐμψυχούουσα καὶ ζωογονούουσα καὶ διευθύνουσα αὐτὰ θεότης πρέπει νὰ εἶνε ὅσον τὸ δυνατὸν ἐντελεστέρα καὶ ἰσχυρὰ καὶ πλέον ὠραία καὶ ποιητικὴ. Καὶ ἡ θεότης αὕτη, πρέπει νὰ ἐννοηθῆ καλὰ, ἔχει μοναδικὴν σχεδὸν καὶ ἀποκλειστικὴν ἱεροφάντιν τῆς, τὴν γυναῖκα. Καὶ ἡ ἱεροφάντις αὕτη ἀναλαμβάνει ὑποχρεώσεις καὶ καθήκοντα, εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἀσκηθῆ, διότι εἶνε πολὺ λεπτότερα καὶ δυσκολώτερα ἀπὸ τὰς χειρωνακτικὰς καὶ χυδαίας ἐργασίας τοῦ παρελθόντος.

Αὐτὰ τὰ καθήκοντα καὶ αὐτὰς τὰς ὑποχρεώσεις ὁ πολιτισμὸς περιέβαλλε μετὰ τὴν ποίησιν ἐργασίας ἀνωτέρας εἰς τὴν ἐστίαν τῆς ὁποίας καλλιιεργεῖται, ἀνθίζει καὶ καρποφορεῖ κατὰ τὸ πλεῖστον καὶ ἡ ποίησις τῆς τιμῆς.

ΜΑΓΔΑ

Τὴν τελευταία φορὰ τὴν ἀπάντησα στὸ Παλέρμο, μέσα σ' ἓνα πολὺ κομψὸ ἀμαξάκι, στὸ δρόμο τοῦ ἀγγλικοῦ περιβολιοῦ· ἔλαμπε μέσα στὴ θαυμασία τουαλέττα τῆς. Πέρασα κοντὰ τῆς, μετὰ χαιρέτησε φιλικὰ, μετὰ ἓνα χαμόγελο καὶ μ' ἓνα κούνημα τοῦ κεφαλοῦ χαριτωμένο· καὶ ἐγὼ σταμάτησα καὶ ἔβλεπα τὴν ἀμαξάκι ποῦ ἔφρευε, μετὰ τὴν καρδιά μου σφι-

μένη ἀπὸ λύπη. Γνώριζα τὴν Μάγδα ἀπὸ καιρὸ· εἶχα γνωρίσει καὶ ἀγαπήσει τὴν καλὴ ψυχὴ τῆς, τὴν εὐαίσθητη καρδιά τῆς, τὸν καλὸ χαρακτῆρά τῆς· καὶ σχεδὸν θύμισσα νὰ τὴν δῶ ἔτσι χωρὶς ντροπὴ χαρούμενη, μετὰ τέτοιον λοῦσο, τὸ ὁποῖο εἶχε κερδίσει μετὰ χάδι καὶ φιλήματα.

Ἐπειτα ἔφυγα μακριὰ· καὶ γιὰ δύο χρόνια δὲν τὴν ξαναεἶδα πλέον.

Ὅταν ἔλαβα τὸ γραμματάκι τῆς, μετὰ τὸ ὁποῖο με προσκαλοῦσε μετὰ μεγάλην καλωσύνην, ὅλη ἐκείνη τὴν ἡμέραν συλλογιζόμουν :

— Πῶς ἄμα βρέθηκε στὴ Νάπολι, μετὰ θυμήθηκε; Γιατὶ με προσκαλοῦσε; «Ἐλα—μοῦ ἔγραψε—ἔχω ἀνάγκη νὰ σοῦ μιλήσω, νὰ σοῦ πῶ τὸσα πράγματα. Ὡ, ἂν ἤξερες, ἂν ἤξερες!» Ἐλα».

Πῆγα, πῆγα ἐκεῖ ἐπάνω, στὸ ταπεινὸ σπιτάκι τοῦ δρόμου Φόρια· ἀνέβαινα τὴ στενὴ σκάλα μετὰ τὸ προαίσθημα πῶς θὰ βρεθῶ ἐμπρὸς σὲ κανένα ἀτύχημα. «Ἐἶνε ἄρρωστη, ἢ βρίσκεται στὴν ποῖο φριχτὴ φτώχεια»; συλλογιζόμουν : Ὅταν χτύπησα στὴν πόρτα, ἔτρεμαν ἑλαφρὰ τὰ πόδια μου, περίμενα καὶ ἄκουγα ἀκόμη τὸν πένθιμο ἦχο τοῦ κουδουνιοῦ... Ἐπειτα καὶ ἡ πόρτα ἀνοίξε· ἓνα κοριτσάκι, φτωχικὰ ντυμένο, μετὰ ρώτησε μετὰ μελωδικὴ φωνὴ καὶ μετὰ τὰ μάτια ὀλάνοιχτα ἀπὸ θαυμασμό : «Τί θέλετε»;

Δὲν εἶχα τελειώσει τὴν ἀπάντησιν καὶ ἡ Μάγδα φάνηκε ἀπὸ τὴν ἄλλη κάμαρα· ντυμένη μ' ἓνα ἀπλὸ φόρεμα ἀπὸ μουσουλίνα, γαρνιρισμένο μετὰ ἄσπρα κεντήματα· ἄσπρα ὅταν τὸ λεπτὸ πρόσωπό τῆς.

Ἐμεινα καὶ τὴν κύτταξα χωρὶς νὰ πῶ λέξιν· τὰ μάτια τῆς λάμπανε ἀπὸ τὴ χαρὰ! Μετὰ πλησίασε, λέγοντάς με φίλο τῆς με συμπαθητικὴ φωνή, μετὰ πῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ μ' ἔφερε μέσα στὴ φωλιά τῆς, τὴν λουσομένην ἀπὸ χίλιες ἀχτίνες τοῦ ἀνοιξιᾶτικου ἡλιοῦ καὶ μοῦ μίλησε γιὰ τὴ νέα ζωὴ τῆς.

Δὲν ἤθελε πλέον νὰ ξέρη γιὰ κοσμήματα, γιὰ τουαλέτες, γιὰ πλούτη, γιὰ τὴν εὐκολὴ ζωὴ, ἡ ὁποία τὴν ἔκανε νὰ πέσῃ τόσο χαμηλά, ἀφήνοντας στὸ δρόμο κομμάτια ἀπὸ τὴν ἀγνὴ καρδιά τῆς. Δὲν ἤθελε πλέον νὰ τρέξῃ τὸν κόσμον μεθυσμένη ἀπὸ χυδαῖότητα, καταστρέφουσα τὴν καθαρὰ ψυχὴ τῆς. Ὅχι. Καὶ αὕτη μποροῦσε νὰ ζήσει μετὰ ἓνα ἰδεώδες.

Καὶ τὸ ὄνειρό τῆς ἦτονε ὠραῖο, καὶ τὸ ἰδεώδες τῆς ἦτονε θαυμασιό. Ἄρχισε νὰ μελετᾷ μετὰ ζῆλον γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ δώσῃ ἐξετάσεις καὶ νὰ πάρῃ δίπλωμα γιὰ δασκάλισσα. Ἦθελε ν' ἀφοσιωθῇ στὴ διδασκαλίαν τῶν μικρῶν παιδιῶν, ἤθελε νὰ κάμῃ κατὰ καλὸν τὴν δυστυχημένην ζωὴν τῆς· ἤθελε ν' ἀφοσιωθῇ στὴν ἀνατροφή τῶν φτωχῶν κοριτσιῶν τοῦ λαοῦ, τὰ ὁποία αἰσθάνονταν πῶς ἀγαποῦσε πολὺ, καὶ νὰ τὰ διδάξῃ μετὰ ὅλη τὴν ἐνέργειαν τῆς καρδιᾶς, τοῦ νοῦ, ὅλου τοῦ ἐγὼ τῆς.

Τὴν ἄκουα θρησκευτικὰ· καὶ ὅταν ἡ Μάγδα μοῦ ἐξομολογήθηκεν ὅλα ὅσα τῆς βασάνιζαν τὴν ψυχὴ, στάθηκα καὶ τὴν κύτταξα μετὰ θαυμασμό, ὅπως θὰ κύτταζα τὸ ποῖο ἀξιοθαύμαστο πλάσμα.

— Τί πράγμα συλλογίζεσαι Μάριε; Αἰσθάνθηκα ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὅλο τὸ θαυμασμό, γιὰ

τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματά τῆς, καὶ ὅλη τὴ φρίκη γιὰ τὴν τύχη, ἡ ὁποία τὴν εἶχε πάντα μετὰ κακία κατατρέξει· αἰσθάνθηκα ἀγάπην. Ἐσφιξα στὸ στήθος μου τὴν καλὴ Μάγδα καὶ τῆς ψιθύρισα φιλῶντας τῆς : «Ἄγγελε : Ἄγγελε!» Δὲν ἤξευρα νὰ πῶ τίποτε ἄλλο.

*
*
*

Ποῖος εἶχε κάνει τὸ θαῦμα;

Ἡ ἱστορία εἶνε ποῖο ἀπλὴ ἀπὸ ὅ,τι τὴν νόμιζα.

Στῆς διάφορες περιπλανήσεις τῆς ἡ καλὴ κόρη εἶχε γνωρίσει ἓνα περίφημο καλλιτέχνη, ἓνα νέο συγγραφέα, καὶ ἀπὸ μιὰ ἀνώτερη δύναμι ἀπὸ τὴν θέλησίν τῆς, τὸν ἀγάπησε μετὰ ὅλη τὴ φωτιὰ τῆς ὠραίας ψυχῆς τῆς. Αἰσθάνθηκε τὸν ἑαυτὸ τῆς ὑποταταγμένο ἀπὸ ἓνα τέτοιον ἄνθρωπον, ὅλον πνεῦμα καὶ ὀλόκληρον ἀφιερωμένο σ' ἓνα ἔργον γιὰ τὴν κοινωνικὴ ἀνατροφή. Λίγο, λίγο ὑπέστη τὴν ἐπιρροὴν τοῦ Ἀνδρέα Ρ., ὁ ὁποῖος ἔκανε νὰ μιλοῦσε ὅλη ἡ Ἰταλία μετὰ τὰ κοινωνικὰ μυθιστορήματά του, τὰ ὁποῖα περιέγραψαν μετὰ πλέον ἀληθινὰ χρώματα καὶ τὰ πλέον ὠραῖα, ὅλους τοὺς πόνους τοῦ ὑποφέρει ἡ δυστυχὴς ἀνθρώπινη οἰκογένεια.

Ἡ καλὴ Μάγδα, τὴν ὁποία λέγανε οἱ θαυμασταὶ τῆς, ὠραίαν ἰέρειαν σταμάτησε μιὰ στιγμὴ τὴν ζωὴν τῆς καὶ σκέφτηκε.

«Γιατὶ νὰ κατασπαταλῶ χωρὶς ὄφελος ὅλες μου τῆς δυνάμεις, σ' ἓνα ἀδιάκοπο βλάσανο τῆς ψυχῆς;

»Γιατὶ νὰ τρέχω ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ κακὸ, ὅταν εἶνε ὁ νόμος τοῦ καλοῦ, ὁ ὁποῖος μπορεῖ νὰ με σώσῃ;

»Γιατὶ νὰ κατασπαταλῶ ψέματα, τὰ πλέον ἀγαπητὰ αἰσθήματα; Γιατὶ νὰ παραιτηθῶ ἀπὸ ἓνα ὀλόκληρον κόσμον χαρῆς, τὸν ὁποῖον μπορεῖ νὰ μοῦ δώσῃ ἓνα ἰδεώδες, διὰ νὰ μείνω σὲ μιὰ ἀτελεύτητη ἀγωνίαν, χωμένη μέσα στὴ λάσπη ὡς τὸ λαίμω; Γιατὶ»;

Ἐπειτα, ὅταν μιὰ μέρα, Ἐκεῖνος τῆς ἔδωκε καὶ διάβασε ἓνα μυθιστόρημά του, ἱστορία ἐνὸς ὁργάνου, ἡ Μάγδα τόσο πολὺ αἰσθάνθηκε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἀφιέρωσῃ τὴν ζωὴν τῆς σὲ μιὰ καλὴν ἰδέαν, ἡ ὁποία μποροῦσε νὰ τὴν κάμῃ νὰ ξαναζήσει, ὥστε ἠθέλησεν ἀμέσως ν' ἀφήσῃ ὅλας τὰς εὐχάριστις ὅπου τῆς ἔδιδεν ἡ ἐλεύθερη ζωὴ τῆς, καὶ ἀποφάσισε νὰ πάρῃ ἐκεῖ στὸ ταπεινὸ σπιτάκι ὅπου ἔπρεπε νὰ ἐργασθῆ μέρα καὶ νύχτα, γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὠραῖο ὄνειρό τῆς.

«Ὅλα αὐτὰ γιὰ τὴν τέχνη, — ἀκοῦς; — τὴν τέχνην, μοῦ ἐπανελάβε βλέποντάς με μέσα στὰ μάτια μετὰ τὰ λαμπερὰ μάτια τῆς! —Γιὰ τὴν τέχνη! Αὕτη μόνη μπορεῖ νὰ κάμῃ τέτοιον θαῦμα : Δὲν εἶνε ἀλήθεια»;

*
*
*

Καὶ ἡ δύστυχη Μάγδα δὲν μπόρεσε νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ ὠραῖο ὄνειρό.

Δὲν εἶχε σκεφθῆ τὰ προσκόμματα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἡ μητρικὴ κοινωνία θὰ τῆς ἐμπόδιζε τὸν δρόμον.

Καὶ ὅταν ἐζήτησε νὰ λάβῃ μέρος στὸ διαγωνισμὸ γιὰ μιὰ δασκάλισσα σ' ἓνα ἄσυλον μικρῶν παιδιῶν, ἀφοῦ εἶχε ἐργασθῆ τρία χρόνια δικαίως, καὶ εἶχε ἔξαναγίνῃ τίμια καὶ

ἀγνή, ἡ αἴτησίς τῆς ἀπορρίφθηκε ὅταν νὰ ἦτονε καμμιάς... ἀτίμου:

Καὶ τότε ξαναγύρισε στῆς παλιὰς ἀγάπης τῆς, καὶ θὰ τελειώσῃ τὴν ζωὴν τῆς ἢ μέσα σὲ κανένα νοσοκομεῖο, ἢ μέσα σὲ κανένα ἄσυλο.

Τίνος εἶνε τὸ σφάλμα;

A. Lalia Paternostro

Εἰρήνης Νικολαΐδου

Κατὰ μετάφρασιν

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΕΙΔΙ ΜΟΥ

Ἡ Βενετία

Γ'.

Ἡ Serbia προχωρεῖ ὀλονέν διὰ μέσου τοῦ θαλασσοῦ δικτύου, μαῦρος καὶ ἄσχημος ὄγκος, ὡς εἶδος τεραστίας σκαπάνης, ἡ ὁποία σχίζει τὸ ἀγνόν κρύσταλλον καὶ σηκώνει δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἓνα διαμαντέιον ἀνεμοστρόβιλον, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον λαμποκοποῦν ὅλα τὰ χρώματα καὶ αἱ ἀποχρώσεις τῆς ἱρίδος.

Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὰ χλοερὰ νησάκια διαδέχονται τὸ ἐν τὸ ἄλλο, ὡς τὸσον διαφορῶν σχημάτων συμπαγῆς ὑφαλίου. Κάπου κάπου μιὰ ἑλαφρὰ δειροστοιχία ἐκτείνεται, ὡς βραχίων τεραστίων διαστάσεων, μέσα εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀναγκάζει τὸ πλοῖον εἰς βραδὴν καὶ προσεκτικὸν ἐλιγμόν.

Οἱ κῆποι ἐδῶ οἱ δημοτικοὶ κατοπτρίζουν τὰ ἀρχιτεκτονικῶς παρατεταγμένα φυλλώματά των μέσα εἰς τὸ νερόν, τὸ ὁποῖον τοὺς περιβάλλει πράσινον μετὰ ἀποχρώσεις καὶ ἀκτινοβολίας χρυσοῦς. Ἐκεῖ παρὰ τὸ Lido, ὁ μεγαλύτερος καὶ ὠραϊότερος παράδεισος τῶν λουομένων τῆς Ἰταλίας.

Καὶ πέραν πρὸς τὸ βάθος ἡ Βενετία λαμποκοπᾷ εἰς ἀποθέωσιν χρυσοῦ καὶ μυριοχρῶμων μαρμαρῶν.

Καὶ ἡ φαντασία μου πετᾷ πάλιν εἰς τὴν ἀγαπημένην Ἑλλάδα καὶ τὸ καθὲν ἀπὸ τὰ νησάκια καὶ ἀπὸ τοὺς κήπους καὶ ἀπὸ τοὺς παραδείσους αὐτοὺς μετὰ τὸ παρελθόν των μικροσκοπικῶν δημοκρατιῶν καὶ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ πολιτεύματος, μοῦ βεβαιώνει τὴν ἀρχικὴν συγγένειαν τῶν δύο λαῶν, καὶ τὴν κοινὴν—τίς οἶδέ πως—καταγωγὴν των.

Ἐδῶ ὡς καὶ ἐκεῖ ἡ πατρις καὶ ὁ πολίτης συνέχονται μετὰ ἓνα δεσμὸν τόσο στενόν, ὥστε αὐτὴ μὲν νὰ δημιουργῆ ἡμίθεους καὶ ἥρωας, ἐκεῖνος δὲ πατρίδας μεγάλας καὶ ὠραίας.

Ἐδῶ, ὡς καὶ ἐκεῖ, τὸ μεγαλεῖον αὐτὸ καὶ τῆς χάριος καὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸ περιβάλλει εἰς ὀρίζων σχηματισμένος ἀπὸ πνοὰς ἑλαφρὰς ἀρωμάτων μενεξέδων καὶ ρόδων τῆς Βεγγάλης καὶ ἀπὸ ἀντανανκλάσεις σαπφείρων καὶ τοπαζίων καὶ ἀμεθύστων. Ἐδῶ, ὡς καὶ ἐκεῖ, ἡ γραμμὴ κυμαίνεται εἰς ἀρμονίας πλαστικότητων, αἱ ὁποῖαι μεθούον τὴν ὄρασιν καὶ λικνίζου τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα εἰς ὄνειρα ἄλλων κόσμων. Ἐδῶ ὡς καὶ ἐκεῖ μετριότητες δὲν χωροῦν, ἀλλ' ἡ βίος θεῶν ἢ πάλιν κολάσεως. Ἐδῶ, ὡς καὶ ἐκεῖ, ὁ ἄνθρωπος συντρίβει τὰς ἀλύσεις τῆς βαρβαρότητος, ἀπεκδύεται τὸν δηλητηριώδη χιτῶνα τοῦ Νέσου καὶ κύριος τοῦ ἐγὼ του γίνεται δημιουργὸς κόσμων πνευματικῶν καὶ κόσμων ὠραίων.

Ἡ Serbia κάμνει τὴν παρέλκσιν τῆς πρὸ τῆς μικρῆς πλατείας καὶ τῆς προκυμαίας τῶν Schiavonni, δι-

ευθυνομένη να λιμενισθῆ εἰς τὸν ὀπίσθιον λιμένα τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν πλοίων. Εἰς τὸ ταχὺ πέρασμα τῆς φαίνονται νὰ περνοῦν σὺν ὄνειρον, πρῶτον ἀπ' ὄλα, τὸ ὀλοκόκκινον ξενοδοχεῖον τοῦ Danieli μετὰ τὰ γοθικὰ παράθυρα καὶ τὴν γελαστὴν πρὸς τὴν μεγάλην θαλασσίαν λεκάνην πρόσοψίν του. Ἄν καὶ αἰῶνες ὄλοι ἔχουν περάσει ἐπάνω του, ἂν καὶ ἔχη στεγάσει κάθε μεγαλειότητα τῆς τύχης καὶ τοῦ πνεύματος, ἂν καὶ ἐφιλοξένησε τοὺς ἔρωτας τῆς Sand καὶ τοῦ Musset, καὶ ἐσχίασε τὴν νοσταλγίαν τῶν αἰθερίων κόσμων, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναζητεῖ μίαν πατρίδα πνεύματος ἢ Car-men Sylva, παρέρχεται ὅμως ἀπαρατήρητον καὶ ἄσημον πρὸ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐκπλήξεως, ἢ ὁποῖα τὸ συνορεύει.

Τί εἶνε αὐτό; ἐρωτᾷ πάντοτε ὁ πρώτην φορὰν ἐπισκεπτόμενος τὴν Βενετίαν, πρὸ τοῦ ὀγκώδους ἐκεῖνου κολοσσοῦ, ὁ ὁποῖος στηρίζεται ἐπάνω εἰς ὠραῖα νταντελώματα καὶ εἰς τὰς πλέον ἐλαφρὰς καὶ πρωτοτύπους ἀψιδωτὰς συστοιχίας μαρμάρων. Τί εἶνε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ἐλαφρὸν κάτω ὡς ὄνειρον, καὶ βαρὺ ἐπάνω ὡς ἐφιάλτης; Τί εἶνε αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς δυσαρμονίας, ἀλλὰ καὶ τῆς υπερτάτης ἀρμονίας καὶ τοῦ ἐντελεστάτου κάλλους συγχρόνως; Ποῖος ἦτο ὁ ἀρχιτέκτων ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐφαντάσθη ἀναποδογυρισμένους τοὺς ὅρους τῶν φυσικῶν νόμων καὶ τοὺς ἐπραγματοποίησεν εἰς τὴν τέχνην τὸσον τελείως, ὥστε ὅταν περάσῃ ἡ πρώτη κατάπληξις τοῦ θεατοῦ, μόνον θαυμασμὸν καὶ αἰσθητικὴν υπερτάτην ἀπόλαυσιν νὰ ἐμπνέη;

Τίποτε ἀπὸ ὅσα ἔχει ἔδῃ ὁ περιηγούμενος τὸν κόσμον τῶν ὠραίων πραγμάτων καὶ τῶν ὠραίων μνημείων δὲν ὁμοιάζει μετὰ τὸ παλάτι αὐτό. Ὁ ρυθμὸς του εἶνε βεβαίως γοθικός, ἀλλὰ βαπτισμένος, λουσμένος, μετεμψυχωμένος εἰς ἐνετικόν, τὸ ὁποῖον θὰ εἶπῃ ἐξευγενισμένος, ἐκλεπτυσμένος, ἐξιδανικευμένος εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται καὶ μετὰ τὴν κρυσταλλίνην διαφάνειαν τοῦ κύματος, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον καθρεπτίζεται, καὶ μετὰ τὸν ἐλαφρῶς γαλανὸν καὶ ἐλαφρότερον ὀπάλινον ὀρίζοντα, ὁ ὁποῖος τὸ περιβάλλει. Ὅπου συνορεύει καὶ μετὰ τὰ δύο αὐτὰ στοιχεῖα τὰ καθαρῶς ἑλληνικά, ὁ ρυθμὸς του εἶνε ἐλαφρὸς, ἀέρινος, ὡς νὰ ἔχη δανεισθῆ τὰ σχέδιά του ἀπὸ τὰ νταντελώματα, τὰ λευκὰ ποῦ πλέκει ἀκούραστον τὸ κύμα ἐπὶ αἰῶνας τῶρα εἰς τὴν παραλίαν ἢ ἀπὸ τὰ λευκὰ σύννεφα, τὰ ὁποῖα ὁμοιάζουν τρίχαπτα τῆς Βενετίας, καὶ τὰ ὁποῖα ὁ οὐρανὸς ἀπλώνει ἐνίοτε ὡς νυμφικὸν πέπλον ὑπὲρ τὴν ὠραίαν πόλιν.

ὑπὸ τὰς στοὰς του τὰς ἀψιδωτὰς, μετὰ τὸς τὰς τολμηρὰς, τῶν ὁποίων τὰς γοθικὰς καμπύλας κλείουσι καὶ ὑποβαστάζουσι κίονες καθαρῶς ἑλληνικοί, ἤμποροῦσαν κάλλιστα νὰ περιφέρωνται καὶ νὰ ἐμπνέωνται καὶ νὰ ἀργολογοῦν καὶ νὰ ὁμιλοῦν περὶ τέχνης καὶ περὶ ἀθανασίας Σωκράται καὶ Ἰκτίνοι καὶ Φειδίαι καὶ Πλάτωνες. Ἐπὶ τῶν στοῶν αὐτῶν εἰς ἓν εἶδος λεπτεπιλέπτου τριχαπτωτοῦ καὶ ἀπεράντου ἐξώστου, στηριζομένου ἐπ' αὐτῶν μετὰ μίαν φανταστικῶς ἐλαφρὰν καὶ κομψὴν κιονοστοιχίαν, ἤμποροῦσε κάλλιστα νὰ ἔχη τὸ καλλιτεχνικὸν καὶ πολιτικὸν ἐντευκτήριόν τῆς ἢ Ἀσπασίας τοῦ Περικλέους, ἢ μεγάλη αὐτὴ ψυχὴ καὶ κινήτηριος δύναμις τῶν ὠραίων κόσμων τοῦ ἑλληνικοῦ παρελθόντος.

Ἄλλ' ἀντὶ τῆς Ἀσπασίας αἱ ὑπερήφανοι δογαρέσκι τῆς Βενετίας, μετὰ τὰ χρυσοῦφρανα φορέματα, κληρονόμοι καὶ διάδοχοι γυναικῶν ἄλλων τόπων καὶ ἄλλων ἐποχῶν, ὠνειροπόλησαν ἐδῶ ἐρωτικὰ εἰδύλλια, ἢ ἐκλασαν τὴν τύχην ἐκείνων, τῶν ὁποίων οἱ ἀπὸ τοῦ παλατίου τελευταῖοι στεναγμοὶ ἀπήχουν μελαγχολικὰ ἀνὰ τὰς σεληνοφωτιστοὺς νύκτας. Καὶ ἀντὶ Σωκρατῶν καὶ Ἰκτινῶν οἱ Τιντορέττοι, καὶ οἱ Σανσοβίνοι καὶ οἱ Βερονέζε συνέλαβαν καὶ ἀπέδωκαν ἔργα τέχνης γιγάντεια, ἀνάξια τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγάλειου τῆς ἐποχῆς τῶν.

Ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἐξώστην αὐτόν, ὁ ὁποῖος περιβάλλει τὸ μέγαρον καθ' ὅλην τὴν ἐπὶ τῆς προκουκίας καὶ ἐπὶ τῆς μικρᾶς πλατείας ἀπεράντον πρόσοψίν του, ἐπάνω ἀπὸ τὸ μαρμαρίνον αὐτὸ ὡς entre-deux κέντημα, τὸ ὁποῖον ὁ χρόνος ἐξωράει καὶ ἐξωγράφει μετὰ τὰ χρυσιζόντα καὶ σκιερὰ χρώματα τῶν παλαιῶν πραγμάτων, ἐπάνω ἀπὸ τὰ ὠραῖα συμπλέγματα τῶν τριφύλλων, τὰ ὁποῖα φαίνονται ὡς νὰ ἀνοίγουν πρὸς τὸ ἄπειρον τόσκα ἄψυχα μᾶτις ἐκπλήξεως καὶ θαυμασμοῦ, ἐπάνω ἀπὸ τὸ μαρμαρίνον αὐτὸ ὄνειρον τῆς ἀρμονίας καὶ εὐρυθμίας ὑψόνεται βραεῖα μὲν κατὰ τὸν ὄγκον, γελαστὴ ὅμως καὶ πλέουσα εἰς μίαν κοκκινόλευκον ἀγγλὴν μαρμαρίνης ἐπιφανείας ἢ κυρίως οἰκοδομῆ τοῦ μεγάρου. Ἀπλῆ, ὑψηλὴ, μετὰ ἐξ μεγάλα γοθικὰ παράθυρα, τὰ ὁποῖα τάσσονται ἀκκονίστα ἀπὸ τὸ ἐν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος μιᾶς περιέρρου loggia, ἢ ὁποῖα ὁμοιάζει μεγαλοπρεπῆ θρόνον, κρεμασμένον ὅμως ἐκ τῆς οἰκοδομῆς ἀπὸ τὰ ἐπάνω ἕως τὰ κάτω, ἀντὶ νὰ εἶνε τοποθετημένη ἐντὸς αὐτῆς. Εἰς τὴν loggia αὐτὴν τὸ μαρμαρίνον περιπλέκεται, ὡς περιπλέκονται περὶ ὑψηλὸν φράκτιν κήπου, κάθε εἶδος ἀκκινωθῶν θάμνων καὶ κακοειδῶν φυτῶν. Καὶ χωρὶς νὰ ἔχη καμμίαν σχέσιν μετὰ τὰ κορινθιακὰ κιονόκρανα βεβαίως ὁ ρυθμὸς τῆς ὁ καινότερος καὶ ὁ ἀσυνείθιστος μετὰ τὰ αἰχμηρὰ τόξα, τὰ ὁποῖα προεξέχουν τῆς στέγης καὶ μετὰ τὸ μαρμαρίνον πλαίσιον τὸ θαμνοειδές, τὸ ὁποῖον συνεχίζει τοὺς στολισμοὺς του ἐπὶ τῆς ὅλης οἰκοδομῆς, ἐνθυμίζει τὴν αὐτὴν καταγωγὴν τῆς τέχνης, ἀπὸ τοὺς ὠραίους κόσμους τῶν θάμνων καὶ τῶν ὑπερηφάνων φυτῶν τῶν τροπικῶν.

Αὐτὸ εἶναι, ὅπως τὸ βλέπομεν, μετὰ τὸν δρόμον τὸν μετρημένον καὶ κκονικὸν τῆς Serbia τὸ παλάτι τῶν Δογῶν. Ἐνα παλάτι πρωτοφανές καὶ περιεργον, τὸ ὁποῖον στεγάζει τοὺς διαβάτας καὶ τοὺς ἀλήτας τῶν δρόμων ὑπὸ τὰς πολυτιμότερας ἀψίδας τοῦ κόσμου καὶ ψάλλει ὑπὸ τοὺς εὐθύμους καὶ γελαστοὺς κοκκινολεύκους τοίχους του εἰς γλῶσσαν χρωμάτων καὶ μαρμάρων καὶ γραμμῶν, τὴν ἔνδοξον ἱστορίαν τῆς ἐπισήμου ζωῆς τῆς Βενετίας.

Μία μόνον κηλὶς, κάτι σκοτεινὸν καὶ ζοφερὸν, εἰς ταντελωτὴν ἐπίσης ἀρχιτεκτονικὴν μαρμάρων, ἀποτελεῖ τὸν ἐνωτικὸν κρῖνον τοῦ ὠραίου παλατίου μετὰ τὰς νεωτέρας οἰκοδομὰς. Εἶνε αἱ συνεχόμεναι πρὸς αὐτὸ διὰ τῆς γεφύρας τῶν στεναγμῶν φυλακαί, τὰ σκοτεινὰ καὶ ἀνήλια δεσμοτήρια, τὰ ποτισμένα μετὰ τὸ αἶμα καὶ τοὺς θρόμβους τῆς ἐπιθανατίου ἀγωνίας τῶσαν θυμάτων.

Καὶ ἐνῶ δὲν ἀκούονται πλέον στεναγμοὶ ἐκ τῆς γεφύρας, τὴν ὁποῖαν ὁ ἥλιος φοβεῖται, λέγεις, νὰ ἀτενίσῃ, ὅμως

τὸ κτίριον τὸ συνεχόμενον μετὰ αὐτὴν εἶναι καὶ τῶρα εἰρκτὴ στρατιωτικῶν καταδίκων. Καὶ μοῦ φαίνεται εἰς τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ ἤσυχον πέρασμα τῆς Serbia ὡς νὰ διακρίνω τὸ μονότονον βῆμα τοῦ φρουροῦ, τὸ ὁποῖον θέτει μίαν νόταν μελαγχολίαν εἰς τὴν γύρω καὶ παντοῦ ὀργισσάν χαρὰν τῆς ζωῆς.

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

Τὸ ἔαρ ἔψαλιν καὶ ψάλλουν πάντοτε οἱ ποιηταί. Περιέγραψαν τὰ κάλλη του γλαφυρῶς, καὶ ἐξωγράφισαν μετὰ χάριν τὴν ἐν αὐτῷ ζωὴν. Ἐκ τῶν τριῶν τούτου μηνῶν, ὁ Μάιος πρὸ πάντων, τὸ ἀγαπητόν παιδίον, ἐλατρεῖσθη, ἀπεθεώθη. Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον κηιερώσει τὸν μῆνα Μάιον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα· εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν του ἐθυσίαζον εἰς τὴν μητέρα τοῦ Ἑρμοῦ Μαῖαν, ἐξ ἧς καὶ τὸ ὄνομα ἔλαβε· καὶ τῷ ἀπεδόθησαν εἰς πᾶσαν ἐποχὴν τὰ κολακτικώτερα ὀνόματα. Ὁ Ρωμύλος τὸν ἐπροίκισε καὶ διὰ μιᾶς ἡμέρας· ὁ Νουμάς τοῦ ἀφαίρει ταύτην, ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ τοῦ τὴν ἐπαναδίδει καὶ ἔκτοτε ἔμεινε.

Καὶ τῷ ὄντι ὁ Μάιος εἶνε ὠραιότατος· τὸ ἔαρ ἐν γένει εἶνε θαυμασίον, εἶνε ἡ ζωὴ σφριγῶσα ἐν τῇ πρώτῃ ἀκμῇ τοῦ κάλλους, ἢ ἐξέγερσις τῆς φύσεως, ἀφυπνίζουσα καὶ τὴν ἀνθρώπινον ψυχὴν. Τὸ ἐξαστράπτει καὶ εὐωδιάζει ἔαρ διαδέχεται τὸ θέρος, τὸ ὁποῖον μετὰ ὅλον τὸν ὑπερβολικὸν καύσωνά του ἔχει καὶ τὰς πολλὰς του χάριτας· Καὶ ὁ διάδοχος αὐτοῦ τὸ φθινόπωρον; Ὡ, τὸ εὐεργετικὸν φθινόπωρον! Αὐτὸ δὲν ἠξιώθη κολακτικῶν ἐπιθέτων. Ἀπ' ἐναντίας· τινὲς τὸ ὠνόμασαν νέκρωσιν τῆς φύσεως καὶ ἄλλοι προάγγελον τοῦ θανάτου. Ἄλλ' ἀρὰ γε εἶνε καὶ τοιοῦτον; Τὸ φύλλωμα τῶν δένδρων ἀπὸ πρασίνου μεταβάλλεται εἰς κίτρινον, εἶνε ἀληθές, καὶ τὴν πρώταν δὲν προηγούνται συνήθως τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου τὰ χρυσοπάρυφα ρόδινα νέφη καὶ τῆς δύσεώς του δὲν ἔπονται τὰ ὀλοπάρυφα, τὰ φλογώδη. Ἄλλ' ἔχει τὸσας ἄλλας ὠραιότητας, τὸσας ὠραιότητας καὶ προνομία τὸ προνοητικὸν φθινόπωρον, ὥστε ν' ἀποζημιῶσι τὴν ἔρασιν διὰ τὸ πράσινον τῶν φύλλων, διὰ τὰ γρικὰ νέφη καὶ ρόδα.

Ἐκ τῶν τριῶν πάλιν τῆς ὥρας ταύτης μηνῶν ὁ Σεπτέμβριος εἶνε ὁ ληφθεὶς ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν μεταλλαγὴν τῆς ὅλης φυσικῆς ὕψεως. Ὁ Σεπτέμβριος ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Septem = ἑπτὰ, ὁ ἔβδομος μῆν τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς ἤρχιζε τὸ ἔτος ἀπὸ τὸν Μάρτιον, εἶχεν ἀφιερωθῆ εἰς τὸν Ἡραϊστον· οὗτος ἦτο προστάτης αὐτοῦ, ἀργότερα δὲ καὶ ἡ Θέμις, τὴν ὁποῖαν ἐθεώρουσι καὶ μητέρα τῶν ὠρῶν τοῦ ἔτους. Καταλληλοτέρα ἐκλογὴ θεοτήτων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γείνη διὰ τὸν Σεπτέμβριον, τοῦ ὁποῖου τὸ ὄνομα διεφιλόνκησαν τόσοι Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες, θέλων ἕκαστος νὰ τῷ δώσῃ τὸ ἑαυτοῦ. Καὶ δι' αὐτὸ ὠνομάσθη ἐπὶ τινα χρόνον Germanicus, Antoninus, Hercules, Tacitus, μέχρις ὅτου ἐπανῆλθεν εἰς τὸ ἀρχικὸν του ὄνομα. Ὁ Ἑλλὴν δὲ ἀστρονόμος Σωσιγένης, διορθώσας τὸ ἡμερολόγιον τῆ προτροπῆ τοῦ Καίσαρος, τοῦ προσέθηκε καὶ μίαν ἑτι ἡμέραν, διότι εἶχε τὸ πρῶτον μόνον 29.

Ὁ Ἡραϊστος εἶνε θεὸς τοῦ πυρός, ἀλλὰ καὶ ὁ Σεπτέμβριος ἀνάπτει τὸ πῦρ τῆς εὐλογημένης οἰκογενειακῆς ἐστίας. Τὸ θέρος διεσκύρπισε τὰ μέλη τοῦ οἴκου εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος· ὁ Σεπτέμβριος φέρει αὐτὰ ὑπὸ τὴν οἰκιακὴν στέγην, ἀνάπτει τὸν νυκτερινὸν λύχνον, συνάξει ὅλους περὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ τῶν μικρῶν ἐγγόνων μέχρι τῆς σεβαστῆς μᾶμμης, ἣτις ἀρχίζει νὰ διηγῆται τὰ παραμῦθια τῆς, πλέκουσα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λάμπας. Ὑπενθυμίζει εἰς πάντα διδασκόμενον τὸ καθήκον, ἀπὸ τοῦ φοιτητοῦ τοῦ πανεπιστημίου μέχρι τοῦ μετὰ πηδήματα αἰγὸς βαίνοντος εἰς τὸ σχολεῖον μικροῦ. Σημαίνει τὸν κῆλον τῆς ἐργασίας δι' ὅλους ἀνεξαιρέτως, τὸ μόνον ἄλλως τε μέσον τὸ καθιστῶν τὸν βίον εὐχάριστον. Ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων μέχρι τοῦ μᾶλλον ἀσήμου καταστήματος δ' ἀθεωρήσεις, ἐκκαθαρίσεις. Εἰς ἕκαστον οἶκον, μέγαν ἢ μικρότατον, σκέψεις ὠριμώτεραι διὰ τὸν ἐρχόμενον λευκωπώγονα χειμῶνα, προμήθειαι, προβλέψεις. Ἐξαφανίζονται αἱ ὑπαίθριοι διασκεδάσεις καὶ ὁ τόσος πρὸς τὴν φύσιν θαυμασμός. Ἀλλὰ μήπως δὲν παρουσιάζει ἄλλον τεχνητὸν τοιοῦτον διὰ τοῦ ὁποῖου ἀναδεικνύεται καὶ ἡ ἀξία τοῦ πνεύματος; Τροποποιήσεις σχολικῶν προγραμμάτων, ἀναβίβασις νέων ἔργων ἐπὶ τῆς σκηνῆς, μουσικῶν συναυλιῶν καὶ τῶσης ἄλλης πνευματικῆς πανδαισίας.

Ὁ Ἡλιος εἰσέρχεται εἰς τὸν Ζυγόν, ἡμέραι καὶ νύκτες εἶνε ἴσαι. Ὁ Ζυγὸς εἶνε σύμβολον τοῦ δικαίου, τὸ ἰδιαιτέρον τῆς Τιτανίδος θεμίδος προτέρημα, ἣτις ἦτο καὶ προφῆτις, εἶχε δὲ καὶ τὸ ἀξίωμα νὰ συνάγῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῶν Θεῶν εἰς τὸν Ὀλυμπον. Ἀλλὰ καὶ ὁ ὑπὸ τὸ σύμβολον τοῦ ζυγοῦ γνωριζόμενος Σεπτέμβριος ἔχει τὸ χάρισμα τοῦ δικαίου καὶ τῆς κρίσεως, συνάγων τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας καὶ ψιθυρίζων εἰς τὸ οὖς τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς τὴν ἔλευσιν τοῦ μὴ χαριζομένου διαδόχου του.

Τὸν Μάιον παρίστανον οἱ ἀρχαῖοι παιδίον ἐφηβον, φέρον λευκὸν φόρεμα πολυποικίλων δι' ἀνθέων καὶ φύλλων, στέφανον ἐκ λευκῶν καὶ ἐρυθρῶν ρόδων ἐπὶ κεφαλῆς, κρατοῦν αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρα καὶ ἀηδόνα εἰς τὸν λιχνὸν τῆς ἐτέρας. Τὸν δὲ Σεπτέμβριον ἄνδρα ὠριμον, ἐνδεδυμένον πορφύραν, ἐστεμμένον διὰ λευκῶν καὶ μελαίνων σταφυλῶν καὶ κρατοῦντα ἀκριβῶς εἰς τὴν δεξιὰν ζυγόν.

Εἶνε ὠραῖον παιδίον ὁ Μάιος, ἀλλ' εἶνε πάντοτε παιδίον ἄφρον, ἄπειρον, τὸ ὁποῖον ἀπασχολεῖ ὁ αὐλὸς καὶ τὸ ἄσμα τῆς ἀηδόνος, μὴ σκεπτόμενον τὸ αἰφνιδίως ἐνδεχόμενον φύσημα τοῦ Βορρᾶ, τὸ ὁποῖον κάμνει τὴν ἀηδόνα νὰ φύγῃ ἐντρομος. Φέρει ρόδα ἐπὶ κεφαλῆς, ἢ βασιλεία τῶν ὁποίων δὲν διαρκεῖ πολὺ. Δὲν εἶνε ὁ ἀνὴρ ὁ ὠριμος, ὁ δυνάμενος νὰ φέρῃ τὴν πορφύραν καὶ νὰ κρατῆ τὸν ζυγόν, κρίνων καὶ σταθμίζων τὸ δίκαιον.

Δὲν εἶνε οὔτε ὁ Σεπτέμβριος, οὔτε τὸ φθινόπωρον, ὅλο νέκρωσις καὶ προοίμιον τοῦ θανάτου, μετὰ τὴν ἀναζωογονοῦσαν δρόσον του, μετὰ τὰ ἄνθη τῆς ἐποχῆς του, μετὰ τοὺς εὐχύμους καρπούς του, μετὰ τὸν μυροβόλον τρυγητόν του, τὸν ἀφθονον, τὴν γῆν λαμβάνει παρ' αὐτῆς τὴν ἀντιμισθίαν, καὶ τὴν ἀμοιβήν. Δὲν εἶνε τέλος οὔτε ὠραιότερον, οὔτε ἀσχημότε-

κρά τετράγωνα δύο χρωμάτων και με περστές κλωστές από μετάξι χρωματιστό ανοιχτό. Επίσης πολύ της μόδας είναι τὰ petits draps, τὰ σκούρα ή τὰ με διαφόρους ανοικτούς χρωματιστούς. Τὰ χρώματα της μόδας είναι : όλοι οι τόνοι του καφέ και του λιλά, επίσης τὸ terra cuite και τὸ κόκκινο της φούξιας.

ΠΑΝΤΟΤΕΙΝΗ ΑΓΑΠΗ

Πάντα σ' αγάπησα. Από τὸ ἥσυχον παρελθόν
ὡς τὸ σκοτεινὸ και καταβασανισμένο παρόν,
Καθὼς ἀγαπημένη ἐπώδου, τὴν ὅποια κάθε ὥρα ἐπαναλαμβάνουν
ἡ χαϊδεμένη ἀγάπη σου ἔμεινε στὴν καρδιά μου.

Πάντα θὰ σ' ἀγαπῶ. Από τὸ παρόν ποῦ μοῦ διαφεύγει,
ὡς τὸ μέλλον, ὅταν ὁ χρόνος, ψυχρὸς ρικητής,
θ' ἀδειάσει τὴν κλεψύδρα στὴν τελευταίαν μου προή,
Ἡ φωτεινὴ ἀγάπη σου θὰ μείνει στὴν καρδιά μου

Ποιὸ μακρυνά, κάτω ἀπὸ τὸ χῶμα ὅπου μονάχα τὸ σῶμα θὰ κατέθη,
Πάντα σένα θὰ φειρεύομαι γιὰ τὰ κοιμῶμαι καλλίτερα
Και οἱ ἀδιάφοροι ποῦ θὰ καταπατοῦν τὴ στάχτη μου,
Ἄν προφέρουνε τ' ὄνομά σου, θὰ τὴν αἰστανθοῦν τ' ἀναταραχθῆ.
(Ἀπὸ τὴν Ame Sereine τῆς Ἑλένης Βακαρέσκου).

ΕΙΣ ΤΙ ΝΑ ΑΣΧΟΛΟΥΜΕΘΑ

Ἴδου μίαν ἀπάντησιν ἀναγνωστρίας μας εἰς τὸ προχθεσινὸν ἄρθρον μας. Τὴν δημοσιεύομεν ὅπως ἐλήφθη με τὴν ὑπόσχεσιν νὰ ἀπαντήσωμεν προσεχῶς.

«Κυρία

«Εἰς τὸ προχθεσινὸν ἄρθρον σας σκαλίζετε ἐν σάλπισμα κινδύνου, τὸ ὅποιον ἤχησε βεβαίως κατὰ διάφορον τρόπον εἰς τὰ κορίτσια τῶν ἡμερῶν μας, ὅσα ἔτυχε νὰ νομίζουσι και τὴν ἀνάγκωσιν ἀκόμη ἀναγκαίαν νὰ ἀπασχολῆ τὰς ὥρας τῆς ὀκνηρίας των, και κατὰ συνέπειαν ἀναγκαῖον νὰ σῶς ἀναγιγνώσκουν.

«Ἀπὸ τὸ σάλπισμα αὐτὸ ἐξάγω ὅτι ἀναγνωρίζετε ὡς ἀληθινὰ ἀνεπίδεκτον συζητήσεως, ὅτι αἱ σημερινὴ γυναῖκες δὲν ἐργάζονται ἀρκετά, ἢ, και ἂν ἔχουν διάθεσιν νὰ ἐργασθοῦν, δὲν εἶναι κάτοχοι τῶν στοιχείων και τῆς προπαρασκευαστικῆς δοκιμασίας, ἢ ὅποια κάμνει τὴν ἐργασίαν ἀγαπητὴν και ἀποδίδει συγχρόνως ἐξ αὐτῆς τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα.

«Λοιπὸν δὲν ἐργαζόμεθα διότι δὲν εἰξεύρομεν νὰ ἐργασθῶμεν. Μεταξὺ πολλῶν ἄλλων, εἶμαι και ἐγὼ ἐν θῆμα τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Νεόνυμφος εὐρέθην ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τοῦ γάμου μου εἰς ἕνα ἀληθινὸν λαβύρινθον, διότι ὠφείλα νὰ διοικήσω και νὰ κανονίσω και νὰ ὀδηγήσω εἰς ἐργασίας, τὰς ὁποίας ἠγνόουν ἐντελῶς.

«Ἡ μητέρα μου, ἢ ὅποια ἐθεωρεῖτο καλὴ νοικοκυρὰ και ἢ ὅποια πραγματικῶς ἦτο πάντοτε θυσιασμένη εἰς τὸ νοικοκυρεῖν, εἰς ἕν πρᾶγμα μόνον με ἐμύησε και ἐσυνείθισε : εἰς τὴν μουρμούραν και τὴν γκρίνιαν με τὰς ὑπηρετρίας, τὰς ὁποίας ἐσυνείθισα νὰ θεωρῶ ὡς τὰ πλέον μισητὰ και ἐπιβουλα ὄντα τοῦ κόσμου.

«Φυσικὰ με τὴν ιδέαν αὐτὴν, ριζωμένην εἰς τὰς συνηθείας

μου ἤρχισα ἀπὸ τὴν ἐπαύριον τοῦ γάμου μου νὰ θεωρῶ ὑπευθύνους τὰς ὑπηρετρίας μου δι' ὅλας τὰς ἀταξίας και τὰς ἀνωμαλίας, τὰς ὁποίας ἐπαρουσίχιζεν ἡ κακοδιοίκησις τοῦ σπιτιοῦ μου.

«Ἀποτέλεσμα τῆς πλάνης μου ὑπῆρξεν ἡ συχνὴ ἀποπομπὴ ὑπηρετριῶν και τὸ γενικὸν θαλάσσωμα τοῦ νοικοκυριοῦ μου. Ἡ πρώτη δυσκρέσκεια με τὸν ἄνδρα μου, τὰ πρῶτα κρούσματα τῆς φυγαδεύσεως τῆς ἀγάπης μας, τὰ πρῶτα συμπτώματα μιᾶς νέας φάσεως τῆς ζωῆς μας, κυφορούσης ἴσως πολλὰς συμφορὰς διὰ τὸ μέλλον, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀγνοίαν μου πῶς νὰ διοικῶ τὸ σπίτι μου και πῶς νὰ διαθέτω καλὰ και ἐπωφελῶς τὸν καιρὸν μου. Ἡμπορῶ νὰ μάθω τῶρα πλέον και ἡμπορεῖτε νὰ με βοηθήσετε ; Ἀπαντήσατέ μου, παρακαλῶ.

Μία ἀναγνώστρια

ΚΥΡΙΑ ὑπερύχου μορφώσεως και ἀναπτύξεως, δυναμένη ὄχι μόνον γράμματα νὰ διδῆ, ἀλλὰ και τὴν παιδικὴν ψυχὴν νὰ διαπλάσῃ και τὸ ἦθος αὐτῆς νὰ ρυθμίσῃ σύμφωνα με τὰς σημερινὰς συνθήκας τῆς ζωῆς. Ζητεῖ ἰδιαιτέρως μαθήματα. Ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» θὰ εἶναι εὐτυχῆς νὰ παράσχῃ πᾶσαν πληροφορίαν περὶ τῆς ἀνεκτιμητοῦ κυρίας, ἢς ἔχει τὴν εὐτυχίαν νὰ γνωρίζῃ τὰς σπανίας ἀρετὰς και τὰ μεγάλα και εὐγενῆ αἰσθήματα.

ΚΥΡΙΑ Ἑλληνίς, ἀριστοῦχος τοῦ Ἀρσκακείου, τελεία πεπειραμένη παιδαγωγός, δυναμένη νὰ ἀναλάβῃ τὴν διδασκαλίαν και τῆς Γαλλικῆς και Ἀγγλικῆς γλώσσης, ὡς και πιάνου, ζητεῖ θέσιν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰς κλην και ἀνεπτυγμένην οἰκογένειαν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Φράουλα σταφύλια γλυκὰ.—Μία ὀκιά ζάχαρι, 1 1/2 ὀκιά σταφύλια ἀκαθάριστα. Πέρνετε τὰ σταφύλια και ἀφοῦ τὰ καθάρισθε ἀπὸ τὰ κοτσάνια τὰ πλένετε και ἔπειτα βγάξετετὰ κουκούτσια καίτις φλεῦδες, κοπανίετε τὴν ζάχαρι ψηλὴ και βάζετε σὲ μιά σουπιέρα, σερὲς ζάχαρι, σερὲς σταφύλια, τὰ βρέχετε με ἕνα ποτηράκι κοζάκ και τὰ ἀφίνετε ἕως τὸ πρᾶτ' ὅτε τὰ βάζετε εἰς μίαν τέντζερι χωρίς νερό, διότι ἡ ζάχαρι θὰ εἶνε φρεγμένη πλέον, και τὰ βάζετε στὴν ἀρχὴ σὲ σιγανὴ φωτιά, ἔπειτα ἄμα ἀρχίζουσι νὰ βράζουσι δυναμόνετε τὴν φωτιά και ὅταν κοντεύουσι νὰ δέσουν βάζετε δύο καλὰς κουταλιὰς τῆς σούπας λεμόνι και τ' ἀφίνετε νὰ δέσουν πολὺ καλά. Ἄν σὰς ἀρέσῃ ἡ μυρωδιά, ἐνῶ βράζει τὸ γλυκὸ, ρίπτετε ἕνα κομμάτι βανίλια.

Αὐτὰ παστίτσο. Βουτυρόνετε μίαν φόρμαν ριχὴν, ἢ μίαν καραβάναν ἢ ἕνα πιάτο μεταλλινόν, τὸ ὅποιον νὰ πηγαίη εἰς τὸν φούρνον, και τὸ πητίετε με γαλέταν κοπανισμένην, ἔχετε ἐτοιμὴν τὴν ἄσπραν σάλτσαν αὐτὴν τὴν ὅποιαν ἐσημειώσαμεν προχθὲς διὰ τῆς μελιτζάνης και ρίπτετε εἰς τὴν καραβάναν σας τὴν ὅσην, ὥστε νὰ πατώσῃ καλά. Ἐπειτα χύνετε μίαν σάλτσαν τομάταν ἀπὸ ροσμπίφ ἢ και ἄλλως σάλτσαν ὀρρανήν ἀπὸ ἐκείνην ποῦ κάμνομεν διὰ τὸ βραστόν. Ἄνοιγετε μέσα ὅσα αὐτὰ θέλετε. τὸ σκεπάζετε ἀπ' ἐπάνω με μίαν κρούσταν ἀπὸ τυρὶ παρμεζάναν τριμμένο και ἄκλιν ἀπὸ γαλέταν κοπανισμένην. Προσθέτετε ἐν στρώμα ἄσπρην σάλτσαν και ἐπάνω παρμεζάναν τυρὶ τὰ στέλλετε εἰς τὸν φούρνον. Ὅταν ροδίσουσι κλὰ εἶνε ἔτοιμα. Διὰ πρόγευμα εἶνε πιάτο ἐκλεκτὸν και νόστιμον.

Εἰς τὸ ἐν τῇ ὁδῷ Σόλωνος ἀριθ. 65 σπουδαστήριόν της ἔκαμεν ἔναρξιν τῶν παραδόσεών της ἀπὸ τῆς 15 ὁδεύοντος Σεπτεμβρίου ἡ καθηγήτρια τῆς ὀργανικῆς και φωνητικῆς μουσικῆς θεωρητικῶς και πρακτικῶς κ. **ΚΑΙΤΗ ΛΕΦΑΚΗ**.
Αἱ ἐγγραφαὶ ἐξακολουθοῦν.